

Nederlands noordelijkste haven trekt de ploeg door de vaargeul

ERIK VAN DER VEEN

NOORDPOLDERZIJL Niet baggeren maar ploegen: dat moet de vaargeul naar Noordpolderzijl nog voor de start van het nieuwe vaarseizoen in april op diepte brengen.

De noordelijkste haven van Nederland kampt elk jaar met hetzelfde probleem: door de sterke getijdestroming op het wad slijbt de 3 kilometer lange vaargeul telkens weer dicht. Die drempel blokkeert de weg naar deze populaire overnachtingsplek voor schippers die willen oversteken van het Nederlandse naar het Duitse wad.

In principe wordt er ieder jaar gebaggerd om de haven tenminste bereikbaar te houden voor catamarans, platbodems en andere schepen met beperkte diepgang. Dat is echter duur en heeft slechts tijdelijk effect. Ook 'ploegen' biedt geen blijvende oplossing, maar het is wel veel goedkoper. In 2009 deed de gemeente Eemsmond als havenbeheerder hier al positieve ervaringen mee op.

Bij deze methode trekt een zware sleepboot een ploeg door de geul. Tegelijkertijd wordt er zoveel mogelijk water vanuit de achterliggende Noordpolder geloosd. Dat spoelt het opgeploegde zand mee naar zee. Doordat het goedkoper is dan baggeren, kan ploegen sneller worden herhaald als stevige stormen opnieuw zandbanken opwerpen in de vaargeul naar de haven.

Voor de langere termijn blijven de gemeente en het waterschap Noordpolderzijlvest echter studeren op een structurele oplossing in de vorm van een zogeheten spoelzee. Die methode wordt al met succes toegepast in Noord-Duitse waddenhavens.

Het haventje van Noordpolderzijl. FOTO ARCHIEF JAN ZEEMAN

Na ruim twee jaar praten en onderzoeken hoopt wethouder Harald Bouman nog voor de zomervakantie overeenstemming te bereiken met het waterschap en de provincie over een oplossingsrichting. Rond die tijd moeten alle opties uitgewerkt op tafel liggen.

Een spoelzee is een circa 15 hectare groot bassin dat bij wassend water volloopt en bij eb weer leegloopt via de haven en de vaargeul. Aangeslibt zand wordt daarbij meespoeld richting wad, net als in het verleden toen er regelmatig werd gespuid bij de oude sluis. De ingebruikname van het nieuwe gemaal maakte daar in 1981 een eind aan.

De 'spoelzee' betekent een inves-

tering van zeker 1 miljoen euro. Het bassin kan zowel binnendijks worden aangelegd als buitendijks op de kwelders. Wethouder Bouman hoopt dat de aanleg al in 2017 kan beginnen als de partijen het deze zomer eens worden over de oplossingsrichting.

Een woordvoerder van het waterschap vreest echter dat dat een iets te optimistisch scenario is. Er is nog veel aanvullend onderzoek nodig. Zowel naar de technische haken en ogen van de verschillende opties als naar de milieu-effecten. Hij hoopt de plannen volgend jaar voldoende zijn uitgewerkt voor een kredietaanvraag. Dan kan de aanleg in 2018 beginnen.